

**GEOEKONOMIA CZASU WOJNY.
ZNACZENIE UKRAINY DLA GLOBALNEJ GOSPODARKI.**

Powiedzieć, że wybuch wojny na Ukrainie doprowadził do kryzysu gospodarczego i humanitarnego, to jak nie powiedzieć. Po dokonaniu przez rosyjskie wojska inwazji na ten kraj 24 lutego 2022 r., świat obiegły zdjęcia zniszczonych budynków mieszkalnych, uszkodzonych obiektów infrastruktury krytycznej, rannych i zabitych cywilów, a także tłumy uchodźców, czekających w długich kolejkach, na bilet do lepszego życia w krajach ościennych, w tym w Polsce. Skutki wojny szybko dotknęły również obywateli innych państw. W zglobalizowanym świecie, nie ma już „lokalnych” konfliktów, pozbawionych wpływu na inne regiony. Posiadająca – w skali globalnej – niewielkie terytorium Ukraina, odkrywa istotną rolę w światowym przemyśle i rolnictwie, a jej problemy wiążą się z problemami nie tylko dla Europy, ale również krajów znajdujących się daleko od Starego Kontynentu.

UKRAINA I POLSKA – ANALIZA PORÓWNAWCZA

Aby lepiej zrozumieć potencjał gospodarczy Ukrainy, warto zestawić go z siłą ekonomiczną Polski. Ukraina ma prawie dwa razy większą powierzchnię. Wynosi ona 603 700 tys km kw.¹, natomiast powierzchnia Polski to 322 575 km kw².

Według danych Państwowej Służby Statystyki Ukrainy, jeszcze w 1991 r. liczba mieszkańców wynosiła 51,7 mln (Polski 38,1 mln)³ ale już w 2021 r. spadła do 41,1 mln (bez uwzględnienia okupowanego przez Rosję Krymu).⁴

Wiedza o rozmiarach obu krajów jest istotna, lecz warto również dowiedzieć, jakie bogactwa w sobie kryją. Do największych bogactw ukraińskiej ziemi należą... właśnie ziemie. Areal gruntów ornych to około 28 milionów hektarów, z czego prawie połowę stanowią czarnoziemy.

¹ Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Ukraina. https://www.trade.gov.pl/wp-content/uploads/2021/08/Notatka_gospodarcza_2024-VII_-_Ukraina.pdf [dostęp: 30.07.2026 r.]

² Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Polska w liczbach. <https://www.gov.pl/web/gdos/polska-w-liczbach> [dostęp: 30.07.2026 r.]

³ Główny Urząd Statystyczny. Struktura ludności. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/struktura-ludnosci,16,1.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

⁴ Priorytety powojennej odbudowy Ukrainy: potencjał ludnościowy <https://ies.lublin.pl/komentarze/kies-1067/> [dostęp: 30.07.2026 r.]

Dla porównania, w Polsce jest 14,5 mln ha gruntów ornych, w większości na glebach klas czwartych i trzecich.⁵

Żyzność gleb ma nieocenione znaczenie dla rolnictwa, natomiast dla przemysłu ważne są złoża znajdujące się pod nimi. Według kanadyjskiej firmy analitycznej *SecDev*, Wartość wszystkich złóż surowców kopalnych Ukrainy można ocenić na ok. 26 bilionów USD (węgiel, gaz i ropę naftową, tytanu, grafitu i litu).⁶

Nie ma oficjalnej, jednej, łącznej kwoty określającej wartość wszystkich złóż surowców w Polsce, jednak zasoby złota można oszacować na 24 mld dolarów⁷, srebra na 127 mld dolarów⁸, natomiast znajdujących się na Suwalszczyźnie złóż m.in. tytanu, żelaza i wanadu szacuje się na ok. 2 bln dolarów.⁹

Co do historii Polski oraz Ukrainy, to przykłady obu państw stanowią dowód na to, że same liczby nic nie znaczą, jeśli instytucje państwowe są słabe. Choć Ukraina jest krajem znacznie uboższym od Polski, przeszło trzydzieści lat temu, było inaczej. Podczas gdy u nas PKB "na głowę" wynosił niecałe 6 tys. dolarów, u naszych wschodnich sąsiadów był wyższy o prawie 800 dolarów w 1990 roku, by w 2014 Polski wynosił 25261, a na Ukrainie 8665.¹⁰ Miało to wpływ na migrację.

Według raportu raportu *Warsaw Enterprise Institute* (WEI) pt. "Migracje: niewykorzystana (na razie) szansa Polski", jeszcze przed wojną (dane z 2018 r.) płaca minimalna na Ukrainie wynosiła 3 723 UAH, co odpowiadało wartości ok. 443 PLN brutto, dla porównania, w Polsce wynosiło (2 100 PLN brutto).¹¹

⁵ Informacje rządowe oraz projekty ustaw rozpatrywane na posiedzeniach Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w listopadzie 2024 r. <https://piragro.pl/aktualnosci-z-prac-komisji-rolnictwa-i-rozwoju-wsi/> [dostęp: 30.07.2026 r.]

⁶ Tytan, grafit, lit. Warte biliony dol. złoża kartą przetargową. Ukraina szuka sposobu na Trumpa. <https://www.money.pl/gospodarka/tytan-grafit-lit-warte-biliony-dol-zloza-karta-przetargowa-ukraina-szuka-sposobu-na-trumpa-7088704335657696a.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

⁷ Bednarz P. Polska nie samym węglem i miedzią stoi. Co ciekawego skrywa polska ziemia? <https://businessinsider.com.pl/finanse/zloza-w-polsce-to-nie-tylko-wegiel-i-miedz-co-skrywa-polska-ziemia/m09rfc6> [dostęp: 30.07.2026 r.]

⁸ Kędzierski R. Odkrycie potwierdzone. Polska śpi na zasobach wartych 500 mld zł. <https://www.money.pl/gospodarka/polska-ma-najwiecej-srebra-na-swiecie-zloza-sa-warte-500-mld-zl-6999163141122560a.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

⁹ Czernikiewicz K. Gigantyczne złoża na Suwalszczyźnie. Mogą być warte nawet 8 bln zł. <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/gigantyczne-zloza-na-suwalszczyznie-moga-byc-warte-nawet-8-bln-zl/0k10dx3> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹⁰ Kiedyś ukraińska gospodarka była silniejsza od polskiej. Balcerowicz powtórzy plan? <https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artykul/kiedys-ukrainska-gospodarka-byla-silniejsza,225,0,2068193.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹¹ Zarobki i koszty życia na Ukrainie w 2018 r. <https://gospodarkapodkarpacka.pl/news/view/28913/zarobki-i-koszty-zycia-na-ukrainie-w-2018-r> [dostęp: 30.07.2026 r.]

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, 1,329 mln cudzoziemców w Polsce było ubezpieczonych w ZUS. 891,5 tys. z nich to Ukraińcy (dane na koniec maja 2026 r.).¹²

Na koniec 2025 r. w Polsce przebywało ok. 2,3 mln osób posiadających obce obywatelstwo, z czego 73% stanowili obywatele Ukrainy.¹³

Według Polskiego Instytutu Ekonomicznego, w latach 2022-2025 powstało łącznie 109,1 tys. jednoosobowych działalności gospodarczych (JDG) prowadzonych przez Ukraińców, co stanowi 10 proc. wszystkich zarejestrowanych w tym czasie JDG w Polsce.¹⁴

W pierwszej połowie 2024 r. obywatele Ukrainy założyli w Polsce 15,2 tys. jednoosobowych działalności gospodarczych (JDG). Prawie tyle samo (96 proc.) co w całym 2022 r. i ponad połowę tych, co w 2023 r. (53 proc.).

Jeśli chodzi o polskie firmy na Ukrainie, to największy wpływ na ukraińską gospodarkę odgrywają Cersanit, Barlinek, Fakro, kontrolowany przez PKO BP Kredobank, PZU, LPP (właściciel marek takich jak *Reserved*, *Cropp*, *House* i *Sinsay*). Łącznie, jak wynika z danych Ośrodka Studiów Wschodnich, w ubiegłym roku wartość polskich inwestycji na Ukrainie wyniosła 780 mln dolarów. Tym samym Polska zajęła 10. miejsce pod względem wielkości zagranicznych inwestorów u naszych wschodnich sąsiadów.

Stanowiło to 2,6 proc. bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Ośrodek dodał, że na Ukrainie działa ponad 600 firm z polskim kapitałem.¹⁵

ZIARNA NIEZGODY

W gospodarczych relacjach polsko-ukraińskich pojawiły się również spory. O ile przed rosyjską agresją handel produktami rolno-spożywczymi między Polską i Ukrainą był w dużej mierze zbalansowany – w zależności od roku obroty sięgały 1,3–1,7 mld euro, a wartości

¹² Liczba cudzoziemców ubezpieczonych w ZUS na koniec maja wyniosła 1,329 mln. <https://biznes.pap.pl/wiadomosci/gospodarka/liczba-cudzoziemcow-ubezpieczonych-w-zus-na-koniec-maja-wyniosla-1329-mln> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹³ Są nowe dane o liczbie mieszkańców Polski. Wiemy, ilu przybyło cudzoziemców. <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Sa-nowe-dane-o-liczbie-mieszkancow-Polski-Wiemy-ilu-przybylo-cudzoziemcow-9161828.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹⁴ Od początku rosyjskiej inwazji Ukraińcy założyli w Polsce ponad 123 tys. firm. <https://pie.net.pl/od-poczatku-rosyjskiej-inwazji-ukraincy-zalozyli-w-polsce-ponad-123-tys-firm/> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹⁵ Matuszak S. Coraz ważniejszy partner. Polski eksport na Ukrainę i inwestycje w tym państwie. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2024-08-05/coraz-wazniejszy-partner-polski-eksport-na-ukraine-i> [dostęp: 30.07.2026 r.]

importu i eksportu były do siebie zbliżone, tak w 2022 r. doszło do lawinowego wzrostu importu żywności z Ukrainy.¹⁶

Z tego powodu, w drugiej połowie 2023 roku, Polska zdecydowała się na wprowadzenie zakazu sprowadzania niektórych produktów rolnych z Ukrainy takich jak: zboża, mięso drobiowe, owoce miękkie i cukier. Był to sposób na zahamowanie napływu tanich towarów, które obniżały ceny i zagrażały rentowności polskich gospodarstw.

Inspektorzy Najwyższej Izby Kontroli ocenili, że tylko w 2022 r. import samej pszenicy z Ukrainy do Polski wzrósł o ponad 16 tys. proc. w stosunku do roku poprzedniego, a kukurydzy nawet o blisko 30 tys. proc. Zapasy zbóż w polskich magazynach wzrosły w ciągu jednego roku niemal dwukrotnie, w czerwcu 2023 r. osiągając rekordową ilość prawie 10 mln ton¹⁷.

W wyniku porozumienia Komisji Europejskiej z Polską, Bułgarią, Węgrami, Rumunią i Słowacją, na początku maja 2023 r. zostało wprowadzone unijne embargo na pszenicę, kukurydzę, rzepak i słoneczniki z Ukrainy. Początkowo zakaz obowiązywał do 5 czerwca, ale został przedłużony do 15 września.¹⁸ Komisja Europejska nie przedłużyła zakazu, więc Polska postanowiła przedłużyć je “na własną rękę”.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych, które weszło w życie 16.09.2023 r., w dalszym ciągu obowiązuje. Obejmuje ono pszenicę, kukurydzę, mąkę pszenną, rzepak, nasiona słonecznika, otręby i makuchy.¹⁹

GLOBALNE ZNACZENIE UKRAIŃSKICH PŁODÓW ROLNYCH

Ukraińskie zboże, którego nadpodaż stanowi zagrożenie dla polskiego rolnictwa, krajom afrykańskim i azjatyckim pomaga rozwiązać problem niedoboru żywności. Przed wybuchem wojny, Ukraina była piątym co do wielkości eksporterem pszenicy na świecie. W przedwojennych latach na Ukrainie zbierano ok. 70-75 mln ton zbóż, w tym 35 mln ton

¹⁶ Matuszak S. i in. *Drugi front. Stan i perspektywy gospodarki Ukrainy po półtora roku wojny* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/raport-osw/2023-09-07/drugi-front> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹⁷ Pasztaleniec J., Adamiak M. *Import oraz obrót zbożem i rzepakiem z Ukrainy*, Warszawa, 2024, s. 56-67

¹⁸ Komisja Europejska przyjęła tymczasowe środki zapobiegawcze dotyczące importu zbóż z Ukrainy <https://www.gov.pl/web/kas/komisja-europejska-przyjela-tymczasowe-srodki-zapobiegawcze-dotyczace-importu-zboz-z-ukrainy> [dostęp: 30.07.2026 r.]

¹⁹ Tyszką M. Czy embargo na produkty rolne z Ukrainy będzie przedłużone? <https://www.farmer.pl/produkcja-roslinna/zboza/czy-embargo-na-produkty-rolne-z-ukrainy-bedzie-przedluzone,144880.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]

kukurydzy i 30 mln ton pszenicy. 70% ukraińskiej produkcji zbóż szło na eksport (dla porównania, Polska eksportowała 20% własnej produkcji). Według danych zespołu Gospodarki Światowej Polskiego Instytutu Ekonomicznego, w 2020 r. Ukraina odpowiadała za 26 proc. dostaw pszenicy do Egiptu. Udział Ukrainy w przywozie do Egiptu jęczmienia wyniósł 86 proc., natomiast kukurydzy – 26 proc. Ze względu na rosyjski ostrzał ukraińskich portów, z których odpływały statki ze zbożem, transport morski został mocno ograniczony. Miesiąc po wybuchu wojny, w marcu 2022 r. ten kraj (podobnie jak inne kraje arabskie) zaczął zmagać się z niedoborem mąki, a cena chleba wzrosła o 70%.²⁰

Turcja, która sama doświadczyła kryzysu zbożowego (w 2020 r. udział Ukrainy i Rosji w dostawach pszenicy na rynek turecki wyniósł 75 proc., kukurydzy – 52 proc., a jęczmienia – 38 proc.) była jednym z sygnatariuszy porozumienia, które miało zapewnić stabilność dostaw. Z inicjatywy Sekretarza Generalnego ONZ 22 lipca br. Ukraina, Rosja i Turcja zawarły porozumienie na rzecz odblokowania eksportu zboża z ukraińskich portów nad Morzem Czarnym. Zakładało ono utworzenie morskiego korytarza humanitarnego przez Morze Czarne dla statków handlowych płynących po zboże do trzech ukraińskich portów w obwodzie odeskim: Jużnego, Czarnomorska i Odessy. Ukraina, Rosja i Turcja zobowiązały się zapewnić statkom bezpieczną żeglugę i powstrzymać się od ataków na infrastrukturę portową niezbędną dla realizacji porozumienia.²¹

17 lipca 2023 Rosja wycofała się z porozumienia, znosząc tym samym swoje gwarancje bezpieczeństwa wobec ruchu statków przewożących ukraińską żywność.²²

Miesiąc później Ukraina zaproponowała wytyczenie nowej trasy biegnącej wzdłuż jej wód terytorialnych w kierunku Rumunii. W pierwszych tygodniach ze szlaku skorzystało pięć statków, które stały zablokowane od początku wojny, a od 16 września do portów zaczęły

²⁰ Bednarz P. *Wojna w Ukrainie może pogłębić problem głodu. W tych krajach będzie najgorzej.* <https://businessinsider.com.pl/finanse/wojna-w-ukrainie-moze-poglebic-problem-glodu-w-tych-krajach-bedzie-najgorzej/2ypekwn> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²¹ Szeligowski D. *Porozumienie w sprawie odblokowania eksportu ukraińskiego zboża* <https://www.pism.pl/publikacje/porozumienie-w-sprawie-odblokowania-eksportu-ukrainskiego-zboza> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²² Rudnik F. *Rosyjska gra z Zachodem: Moskwa wycofuje się z umowy zbożowej.* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2023-07-18/rosyjska-gra-z-zachodem-moskwa-wycofuje-sie-z-umowy-zbozowej> [dostęp: 30.07.2026 r.]

przyływać nowe jednostki i ich liczba systematycznie rosła: w ciągu pierwszych 30 dni było ich 31, a przez kolejne półtora miesiąca – już 170.²³

Sprzedaż zagraniczna produkcji rolno-spożywczej ma dla Ukrainy kluczowe znaczenie – w pierwszym półroczu 2026 r. jej wartość wyniosła 12,5 mld dolarów, co stanowiło blisko 60% całości eksportu. W 2025 r. droga morska odpowiadała za ponad 85% wolumenów eksportu żywności, a w przypadku zbóż udział ten wynosił 95%²⁴.

DYPLOMACJA DRONOWA UKRAINY

Istotną gałęzią ukraińskiej gospodarki są nie tylko rolnictwo i górnictwo, ale również przemysł zbrojeniowy. W tym miejscu kolejny raz dane w tabelach nie przekładają się na rzeczywisty potencjał. Tak jak mimo większej ilości zasobów naturalnych, Ukraina nie jest bogatsza od Polski, tak mimo znacznie słabszego uzbrojenia, ukraińskim siłom zbrojnym udało się odeprzeć główne uderzenie sił rosyjskich. Co prawda wojna wciąż trwa, a Ukraina traci terytoria na rzecz Federacji Rosyjskiej, lecz na ten moment ukraińska niepodległość nie jest zagrożona. Co więcej, władze w Kijowie są w stanie przeprowadzać ataki dronowe na obiekty strategiczne znajdujące się na terytorium Rosji, o czym informują nawet powiązane z Kremlu media. 22 lipca 2026 r. rosyjski dziennik „Kommiersant” poinformował, że w wyniku ataków ukraińskich dronów przeprowadzonych tego dnia, dokonano zniszczeń czterech centrów logistycznych *Wildberries* – w Elektrostali, Kotowsku, Krasnodarze i Niewinnomysku – o łącznej powierzchni 552 tys. m², odpowiadającej ok. 10% infrastruktury magazynowej spółki. 25 lipca Służba Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU) przekazała, że przeprowadzono atak dronowy na platformę wydobywczą na złożu Fiłanowskim oraz objęte sankcjami statki towarowe „Port Olya 2” i „Begey”, wykorzystywane – według SBU – do przewozu ładunków wojskowych między Iranem a Rosją.²⁵

Ukraińskie ataki obejmują również ataki na infrastrukturę energetyczną i obiekty wojskowe. Od końca maja w Rosji rozwija się kryzys paliwowy, który przejawia się fizycznym deficytem paliw w większości regionów oraz rosnącymi cenami benzyny i oleju napędowego. Trudności

²³ 14.Matuszak S. *Ukraina: sukces nowego korytarza czarnomorskiego*.

<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2023-12-22/ukraina-sukces-nowego-korytarza-czarnomorskiego> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²⁴ Matuszak S., Popławski K. *Ukraina: przerwa w żegludze do portów czarnomorskich i ryzyka z nią związane*. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-28/ukraina-przerwa-w-zezludze-do-portow-czarnomorskich-i-ryzyka-z-nia> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²⁵ Nieczypor K. i in. *Ukraińskie ataki na rosyjskie centra logistyczne. 1616. dzień wojny*. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-28/ukrainskie-ataki-na-rosyjskie-centra-logistyczne-1616-dzien-wojny> [dostęp: 30.07.2026 r.]

te – najpoważniejsze w sektorze paliwowym od początku istnienia Federacji Rosyjskiej – stanowią bezpośredni efekt trwającej od marca fali ukraińskich ataków na infrastrukturę energetyczną, przede wszystkim rafinerie naftowe.²⁶

18 czerwca przeprowadzono ataków dronów na Moskwę, uszkadzając tamtejszą rafinerię. Uzyskano cztery bezpośrednie trafienia, w wyniku których (oraz wskutek uszkodzeń spowodowanych atakiem z 16 czerwca) zakład wstrzymał produkcję. 22 czerwca Ukraińcy uszkodzili zakłady Mikron w Woroneżu, produkujące mikroelektronikę m.in. do rosyjskich rakiet Iskander. Wykorzystali do tego pociski manewrujące *Storm Shadow*.²⁷

Uderzenia przeprowadzane przez Ukrainę wpływają na pozycję negocjacyjną tego kraju w relacjach z zachodnimi partnerami. Polska Grupa Zbrojeniowa podpisała list intencyjny ze spółką *TAF Industries*, odpowiadającą za produkcję bezzałogowych statków powietrznych, dronów przechwytyjących, systemów WRE oraz bezzałogowych pojazdów bojowych (UGV). Jak wskazuje w komunikacie PGZ, celem partnerstwa ma być „skalowanie mocy produkcyjnych”. Według zawartej 25 czerwca umowy produkcja kluczowych komponentów ma odbywać się na terytorium Polski, a głównym odbiorcą dronów mają być Siły Zbrojne Ukrainy.²⁸

Ukraińska współpraca układa się nie tylko z Polską, ale i Stanami Zjednoczonymi. Ma to szczególne znaczenie ze względu na postać obecnego prezydenta USA. Donald Trump, w przeciwieństwie do swojego poprzednika, Joe Bidena, nie jest chętny do udzielania bezinteresownego wsparcia Kijowowi. Podczas spotkania w Białym Domu z Wołodymyrem Zeleńskim w lutym 2025 r., udzielał mu publicznej reprymendy, chcąc, by zawarł pokój z Rosją, i dawał do zrozumienia, że Ukraina ma słabą pozycję negocjacyjną. Uderzenia ukraińskich bezzałogowców pokazują, że znaczenie militarne Kijowa rośnie, o czym świadczy fakt, iż Ukraina i Stany Zjednoczone zawarły wstępne porozumienie otwierające drogę do eksportu ukraińskich dronów za ocean. Sześć ukraińskich przedsiębiorstw uzyskało zgodę na sprzedaż po ok. 100 maszyn do USA.

²⁶ Rudnik F. *Rosja: rząd bezsilny w obliczu kryzysu paliwowego*.

<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-10/rosja-rzad-bezsilny-w-obliczu-kryzysu-paliwowego> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²⁷ Wilk A. i in. Krym zagrożony odcięciem zaopatrzenia. 1581. dzień wojny .

<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-06-23/krym-zagrozony-odcieniem-zaopatrzenia-1581-dzien-wojny> [dostęp: 30.07.2026 r.]

²⁸ Górski M. *Polska i Ukraina będą razem produkować drony* https://defence24.pl/przemysl/polska-i-ukraina-beda-razem-produkowac-drony#goog_rewarded [dostęp: 30.07.2026 r.]

Program zakłada sprzedaż wybranych typów dronów oraz przekazywanie związanych z nimi rozwiązań technologicznych. Po tej zapowiedzi ukraińskie władze zawarły konkretne porozumienia z kilkoma państwami.

Ukraina skierowała ofertę współpracy również do krajów Bliskiego Wschodu, które zmagają się z atakami dronowymi ze strony Iranu. Zełenski zapewnił, że Kijów wysłał do pomocy tym państwom specjalistów od bezzałogowców. Rozwiązania wypracowane w warunkach wojny okazały się atrakcyjne dla partnerów spoza Europy.

Umowa z USA wpisuje się w szerszą strategię eksportową Kijowa, obejmującą także państwa Unii Europejskiej.²⁹

PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty należy stwierdzić, że za jak najszybszym zaprowadzeniem pokoju na Ukrainie na sprawiedliwych warunkach przemawiają nie tylko moralne przesłanki. Niepodległość i stabilność kraju ze stolicą w Kijowie są jednym z warunków globalnej stabilności ekonomicznej.

²⁹ Madejski F. Ukraińskie drony lecą do USA. Pentagon inwestuje miliard dolarów w nowe technologie <https://businessinsider.com.pl/biznes/porozumienie-ukrainy-z-usa-otwiera-rynek-dronow-to-moze-byc-punkt-zwrotny/mnve3z7> [dostęp: 30.07.2026 r.]

BIBLIOGRAFIA:

1. Bednarz P. *Polska nie samym węglem i miedzią stoi. Co ciekawego skrywa polska ziemia?* <https://businessinsider.com.pl/finanse/zloza-w-polsce-to-nie-tylko-wegiel-i-miedz-co-skrywa-polska-ziemia/m09rfc6> [dostęp: 30.07.2026 r.]
2. Bednarz P. *Wojna w Ukrainie może pogłębić problem głodu. W tych krajach będzie najgorzej.* <https://businessinsider.com.pl/finanse/wojna-w-ukrainie-moze-poglebic-problem-glodu-w-tych-krajach-bedzie-najgorzej/2ypekwn> [dostęp: 30.07.2026 r.]
3. Czernikiewicz K. *Gigantyczne złoża na Suwalszczyźnie. Mogą być warte nawet 8 bln zł* <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/gigantyczne-zloza-na-suwalszczyznie-moga-byc-warte-nawet-8-bl-n-zl/0k10dx3> [dostęp: 30.07.2026 r.]
4. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. *Polska w liczbach.* <https://www.gov.pl/web/gdos/polska-w-liczbach> [dostęp: 30.07.2026 r.]
5. Główny Urząd Statystyczny. *Struktura ludności.* <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/struktura-ludnosc,16,1.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
6. Górski M. *Polska i Ukraina będą razem produkować drony* https://defence24.pl/przemysl/polska-i-ukraina-beda-razem-produkowac-drony#goog_rewarded [dostęp: 30.07.2026 r.]
7. *Informacje rządowe oraz projekty ustaw rozpatrywane na posiedzeniach Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w listopadzie 2024 r.* <https://piragro.pl/aktualnosci-z-prac-komisji-rolnictwa-i-rozwoju-wsi/> [dostęp: 30.07.2026 r.]
8. Kędzierski R. *Odkrycie potwierdzone. Polska śpi na zasobach wartych 500 mld zł.* <https://www.money.pl/gospodarka/polska-ma-najwiecej-srebra-na-swiecie-zloza-sa-warte-500-ml-d-zl-6999163141122560a.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
9. *Kiedys ukraińska gospodarka była silniejsza od polskiej. Balcerowicz powtórzy plan?* <https://www.money.pl/gospodarka/wiadomosci/artykul/kiedys-ukrainska-gospodarka-byla-silniejsza,225,0,2068193.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
10. *Komisja Europejska przyjęła tymczasowe środki zapobiegawcze dotyczące importu zbóż z Ukrainy* <https://www.gov.pl/web/kas/komisja-europejska-przyjela-tymczasowe-srodki-zapobiegawcze-dotyczace-importu-zboz-z-ukrainy> [dostęp: 30.07.2026 r.]

11. *Liczba cudzoziemców ubezpieczonych w ZUS na koniec maja wyniosła 1,329 mln.* <https://biznes.pap.pl/wiadomosci/gospodarka/liczba-cudzoziemcow-ubezpieczonych-w-zus-na-koniec-maja-wyniosla-1329-mln> [dostęp: 30.07.2026 r.]
12. Madejski F. *Ukraińskie drony lecą do USA. Pentagon inwestuje miliard dolarów w nowe technologie* <https://businessinsider.com.pl/biznes/porozumienie-ukrainy-z-usa-otwiera-rynek-dronow-to-moze-byc-punkt-zwrotny/mnve3z7> [dostęp: 30.07.2026 r.]
13. Matuszak S. *Coraz ważniejszy partner. Polski eksport na Ukrainę i inwestycje w tym państwie.* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2024-08-05/coraz-wazniejszy-partner-polski-eksport-na-ukraine-i> [dostęp: 30.07.2026 r.]
14. Matuszak S. i in. *Drugi front Stan i perspektywy gospodarki Ukrainy po półtora roku wojny* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/raport-osw/2023-09-07/drugi-front> [dostęp: 30.07.2026 r.]
15. Matuszak S., Popławski K. *Ukraina: przerwa w żegludze do portów czarnomorskich i ryzyka z nią związane.* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-28/ukraina-przerwa-w-zegludze-do-portow-czarnomorskich-i-ryzyka-z-nia> [dostęp: 30.07.2026 r.]
16. Matuszak S. *Ukraina: sukces nowego korytarza czarnomorskiego.* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2023-12-22/ukraina-sukces-nowego-korytarza-czarnomorskiego> [dostęp: 30.07.2026 r.]
17. Ministerstwo Rozwoju i Technologii. *Ukraina.* https://www.trade.gov.pl/wp-content/uploads/2021/08/Notatka_gospodarcza_2024-VII_-_Ukraina.pdf [dostęp: 30.07.2026 r.]
18. Nieczypor K. i in. *Ukraińskie ataki na rosyjskie centra logistyczne. 1616. dzień wojny* <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-28/ukrainskie-ataki-na-rosyjskie-centra-logistyczne-1616-dzien-wojny> [dostęp: 30.07.2026 r.]
19. *Od początku rosyjskiej inwazji Ukraińcy założyli w Polsce ponad 123 tys. firm.* <https://pie.net.pl/od-poczatku-rosyjskiej-inwazji-ukraincy-zalozyli-w-polsce-ponad-123-tys-firm/> [dostęp: 30.07.2026 r.]
20. Pasztaleniec J., Adamiak M. *Import oraz obrót zbożem i rzepakiem z Ukrainy [w:] Kontrola Państwowa*, red. nacz. M. Repetowska-Nyc, Warszawa, 2024, nr 2, s. 56-67

21. *Priorytety powojennej odbudowy Ukrainy: potencjał ludnościowy*
<https://ies.lublin.pl/komentarze/kies-1067/> [dostęp: 30.07.2026 r.]
22. Rudnik F. *Rosja: rząd bezsilny w obliczu kryzysu paliwowego.*
<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-07-10/rosja-rzad-bezsilny-w-obliczu-kryzysu-paliwowego> [dostęp: 30.07.2026 r.]
23. Rudnik F. *Rosyjska gra z Zachodem: Moskwa wycofuje się z umowy zbożowej.*
<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2023-07-18/rosyjska-gra-z-zachodem-moskwa-wycofuje-sie-z-umowy-zbozowej> [dostęp: 30.07.2026 r.]
24. *Są nowe dane o liczbie mieszkańców Polski. Wiemy, ilu przybyło cudzoziemców.*
<https://www.bankier.pl/wiadomosc/Sa-nowe-dane-o-liczbie-mieszkancow-Polski-Wiemy-ilu-przybylo-cudzoziemcow-9161828.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
25. Szeligowski D. *Porozumienie w sprawie odblokowania eksportu ukraińskiego zboża*
<https://www.pism.pl/publikacje/porozumienie-w-sprawie-odblokowania-eksportu-ukrainskiego-zboza> [dostęp: 30.07.2026 r.]
26. Tyszka M. *Czy embargo na produkty rolne z Ukrainy będzie przedłużone?*
<https://www.farmer.pl/produkcja-roslinna/zboza/czy-embargo-na-produkty-rolne-z-ukrainy-bedzie-przedluzone,144880.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
27. *Tytan, grafit, lit. Warte biliony dol. złoży kartą przetargową. Ukraina szuka sposobu na Trumpa*
<https://www.money.pl/gospodarka/tytan-grafit-lit-warte-biliony-dol-zloza-karta-przetargowa-ukraina-szuka-sposobu-na-trumpa-7088704335657696a.html> [dostęp: 30.07.2026 r.]
28. *Ukraińcy założyli w Polsce 90 tys. firm.* <https://pie.net.pl/od-poczatku-rosyjskiej-inwazji-w-2022-r-ukraincy-zalozyli-w-polsce-prawie-90-tys-firm/> [dostęp: 30.07.2026 r.]
29. Wilk A. i in. *Krym zagrożony odcięciem zaopatrzenia. 1581. dzień wojny*
<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2026-06-23/krym-zagrozony-odcieciem-zaopatrzenia-1581-dzien-wojny> [dostęp: 30.07.2026 r.]
30. *Zarobki i koszty życia na Ukrainie w 2018 r.*
<https://gospodarkapodkarpaska.pl/news/view/28913/zarobki-i-koszty-zycia-na-ukrainie-w-2018-r> [dostęp: 30.07.2026 r.]